

GJYKATA E APELIT E KOSOVËS NË PRISHTINË, në kolegjin e përberë nga gjyqtarët Valon Totaj – kryetar i kolegjit, Burim Shala e Lumni Sallauka – anëtar, në çështjen juridike kontestimore të paditëses – të kundërpaditurës A.K. nga fshati ... komuna e Gllogocit, të cilën përfaqëson i autorizuari i saj av.G.H. nga Gllogoci, kundër të paditurit – kundërpaditësit L.B.J. nga Prishtina, rr.“...”, afër rrugës “...”, të cilin e përfaqëson i autorizuari i tij av.J.B. nga Lipjani rr. ...”, nr.,,, për shkak të besimit të fëmijës së mitur si dhe pagesës së alimentacionit, duke vendosur sipas ankesës së paditëses – të kundërpaditurës, të paraqitur kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore në Prishtinë – Dega në Gllogoc C.nr.21/17, të datës 16.05.2018, në seancën e kolegjit të mbajtur me datë 12.10.2018, mori këtë:

A K T G J Y K I M

I. APROVOHET pjesërisht si e bazuar ankesa e paditëses – të kundërpaditurës A.K. nga fshati .... komuna e Gllogocit, **NDRYSHOHET** aktgjykimi i Gjykatës Themelore në Prishtinë – Dega në Gllogoc C.nr.21/17, i datës 16.05.2018, në pikën III dhe IV të dispozitivit të tij dhe i njëjti gjykohet si në vijim:

II. DETYROHET i padituri – kundërpaditësi L.J. nga Prishtina, që në emër të alimentacionit për fëmijën – djalin e tij të mitur E.J., i lindur më 12.12.2016, në Prishtinë, t’ia paguaj paditëses – të kundërpaditurës A.K. shumën në lartësi prej 150 euro në muaj dhe atë nga dita e marrjes së aktgjykimit të shkallës së parë 16.05.2018, e tutje, me kamatë ligjore 8%, duke e llogaritur atë nga dita e marrjes së aktgjykimit të gjykatës së shkallës së parë 16.05.2018, e deri në pagesën definitive, e cila pagesë do të bëhet për çdo muaj, e më se largu deri me datën 5 të secilit muaj vijues (për muajin paraprak), me ç’rast pagesa do t’i bëhet personalisht paditëses – të kundërpaditurës në xhirollogarinë e saj, apo në çfarëdo mënyre tjetër të përshtatshme, krejt kjo deri sa të ekzistojnë kushtet ligjore, apo ky vendim në këtë pjesë të mos ndryshohet, të gjitha këto në afatin prej 15 ditëve nga dita e pranimit të këtij aktgjykimi, e nën kërcënim të përmarimit me dhunë.

Pjesa tjetër e kërkespadsisë së paditëses – të kundërpaditurës nga shuma e aprovuar sikurse në pikën II të këtij aktgjykimi e deri në shumën e kërkuar prej 300 euro, si dhe pjesa e kërkespadsisë së paditëses – të kundërpaditurës në emër të ushqimisë - mbajtjes financiare për vetë paditësen - të kundërpaditurën në shumën e kërkuar prej 150 euro, **refuzohen si të pabazuara.**

III. APROVOHET ankesa e të paditëses – të kundërpaditurës A.K. nga fshati ... komuna e Gllogocit, në lidhje me pikën VI të aktgjykimit të atakuar, **NDRYSHOHET** aktgjykimi i Gjykatës Themelore në Prishtinë – Dega Gllogoc C.nr.21/17, i datës 16.05.2018, në pikën VI të dispozitivit të tij dhe i njëjti gjykohet si në vijim:

Detyrohet i padituri – kundërpaditësi që në emër të shpenzimeve procedurale, t'ia paguaj paditëses – të kundërpaditurës shumën në lartësi prej 796 euro, brenda afatit 15 ditor nga dita e pranimit të këtij aktgjykimi, nën kërcënim të përmbarimit me dhunë.

Pjesa tjetër e shpenzimeve procedurale nga shuma e aprovuar sikurse në pikën III të këtij aktgjykimi, e deri në shumën e kërkuar prej 2672 euro, **refuzohet si e pabazuar**.

IV. Në pikën I, II dhe V të tij, aktgjykimi në fjalë mbetet i pashqyrtuar.

A r s y e t i m

Gjykata e shkallës së parë, me aktgjykimin e atakuar C.nr.21/17, të datës 16.05.2018, në pikën I të dispozitivit ka vendosur që ta aprovojë si të bazuar kërkesëpadinë e paditëses – të kundërpaditurës A.K. nga fshati ..., Komuna Glllogoc, ashtu që fëmiu i mitur E.J. i lindur me datë 12.12.2016, në Prishtinë nga i ati L. J. dhe nëna A.K., i është besuar në ruajtje, kujdes dhe edukim nënës, këtu paditëses – të kundërpaditurës A.K.. Në pikën II të dispozitivit është caktuar kontakti personal i fëmiut E. J. dhe të paditurit – kundërpaditësit babait L. J. dhe atë dy herë në muaj, të hënën e parë dhe të fundit prej orës 10:00, deri në orën 12:00, në lokalet e QPS në Glllogoc. Tutje është vendosur se paditësja - e kundërpaditura A.K. ta dërgon fëmiun E. J. në orarin e caktuar të kontaktit në lokalet e QPS në Glllogoc në mënyrë që të realizohet kontakti personal i fëmiut dhe babait të tij. Në pikën III të dispozitivit e ka aprovuar pjesërisht kërkesëpadinë e paditëses – kundërpaditurës A.K. kundër të paditurit – kundërpaditësit L. J., me të cilën ka kërkuar pagimin në emër të alimentacionit për fëmiun e mitur ashtu që në emër të alimentacionit për fëmiun e mitur, është detyruar i padituri – kundërpaditësi L. B. J., baba i fëmiut E.J. që në emër të alimentacionit për fëmiun e mitur E.J. të paguan shumën prej 100 € në muaj duke filluar nga data 03.02.2017, kur paditësja A.K. përfaqësuese ligjore, nënë e fëmiut ka parashtruar padi kundër të paditurit L. J. baba i fëmiut, e më së largu me datën 05 të çdo muaji vijues deri sa të ekzistojnë kushtet ligjore, ashtu që pagesa bëhet në llogarinë bankare të paditëses – kundërpaditurës A.K. si nënë e fëmiut, llogaria e saj nr.XYZYXYZYX në Raiffeisen Bank, në afat prej 15 ditëve pas plotfuqishmërisë së aktgjykimit e nën kërcënim të përmbarimit ligjor. Në pikën IV të dispozitivit, pjesën tjetër të kërkesëpadiës së paditëses – të kundërpaditurës A.K. e cila ka të bëjë me pagesën e alimentacionit për fëmiun E. J. nga shuma e aprovuar prej 100 €, e deri në shumën e kërkuar prej 300 €, si dhe kërkesëpadija e paditëses – të kundërpaditurës A.K. me të cilën ka kërkuar të detyrohet i padituri – kundërpaditësi që në emër të ushqimisë – mbajtjes financiare t'ia paguaj shumën mujore prej 150 €, e ka refuzuar si të pabazuar. Në pikën V të dispozitivit e ka refuzuar si të pabazuar kërkesëpadinë e të paditurit – kundërpaditësit L.J. me të cilën ka kërkuar që fëmiu i mitur E. J. i lindur me datë 12.12.2016, t'ia besohet në ruajtje, kujdes dhe edukim atij si baba i fëmijës. Në pikën VI të dispozitivit është vendosur që secila palë t'ia bartë shpenzimet e veta të procedurës.

Kundër këtij aktgjykimi, paditësja – e kundërpaditura përmes të autorizuarit të saj në afatin ligjor ka paraqitur ankesë, për shkak të shkëljes së dispozitave të procedurës

kontestimore, konstatimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale, me propozim që gjykata e shkallës së dytë ta aprovoj ankesën si tërësisht të bazuar, aktgjykimin ta prishë dhe lëndën ta kthej në rigjykim dhe rivendosje, por vetëm sa i përket pikës IV dhe VI të këtij aktgjykimi, ndërsa pjesa tjetër të mbetet e pa ndryshuar.

I padituri – kundërpaditësi nuk ka parashtruar as ankesë, e as përgjigje në ankesën e paditëses – të kundërpaditurës.

Gjykata e Apelit si gjykatë e shkallës së dytë, pas vlerësimit të pretendimeve ankimore lidhur me aktgjykimin e atakuar, në mbështetje të dispozitës së nenit 194 dhe 195 të Ligjit për Procedurën Kontestimore (LPK), ka gjetur se:

Ankesa e paditëses – të kundërpaditurës është pjesërisht **e bazuar**.

Nga shkresat e lëndës rezulton se paditësja – e kundërpaditura A.K., me datë 02.02.2017, në gjykatën e shkallës së parë ka parashtruar padi kundër të paditurit – kundërpaditësit L.J., për shkak të besimit, ruajtjes dhe kujdesit të fëmijës dhe alimentacionit për fëmion e mitur E. J., me arsye sikurse në padi.

Në seancën përgatitore të datës 26.02.2018, i padituri – kundërpaditësi L. J. ka parashtruar kundërpadi kundër paditëses – kundërpaditurës A.K., me të cilën ka kërkuar që fëmiu i mitur i palëve ndërgjyqëse E.J. t'i besohet në ruajtje dhe kujdes të paditurit – kundërpaditësit babait të tij, që kontakti me nënën e fëmikut të caktohet në lokalet e QPS në Gllugoc, ndërsa është deklaruar se nuk parashtron kërkesëpadi ndaj paditëses – kundërpaditurës për pagim të alimentacionit për fëmion dhe as ushqim – mbajtje financiare.

Gjykata e shkallës së parë pas shqyrtimit dhe vlerësimit të shkresave të lëndës, në seancën e shqyrtimit kryesor ka nxjerrë aktgjykimin e atakuar C.nr.21/17, të datës 16.05.2018, me të cilin e ka aprovuar kërkesëpadinë e paditëses – të kundërpaditurës si të bazuar, duke vendosur më saktësisht si në dispozitiv të aktgjykimin të atakuar. Në arsyetim të aktgjykimin të atakuar gjykata e shkallës së parë ka theksuar se nuk është kontestues fakti se paditësja – e kundërpaditura A.K. me të paditurin – kundërpaditësin kanë krijuar bashkësi jashtëmartesore nga data 15.11.2015, dhe e kanë ndërprerë atë bashkësi para se t'iu lindë fëmiu E.J. me datë 12.12.2016, i cili që nga momenti i lindjes jeton me nënën e tij në familjen e prindërve të paditëses – kundërpaditurës. Gjithashtu nuk është kontestuese as fakti se i padituri – kundërpaditësi L. J. ka krijuar bashkësi tjetër martesore me S.K., e lindur me datë 12.02.1993 dhe në këtë bashkësi jashtëmartesore kanë lindur fëmion N. J. me datë 22.01.2018. Gjykata e shkallës së parë ka theksuar se fakt kontestues në mes të palëve ndërgjyqëse është se cilit prej tyre si prindër t'iu besohet në ruajtje, mbajtje dhe edukim fëmiu i tyre i përbashkët E.J., i lindur në bashkësinë jashtëmartesore. Gjithashtu fakt kontestues nga i padituri – kundërpaditësi L. J. ishte edhe kërkesa e paditëses – kundërpaditurës A.K. për pagimin e alimentacionit për fëmion dhe ushqim – mbajtja financiare për paditësen – kundërpaditurën. Në këtë drejtim gjykata kishte angazhuar Qendrat për Punë Sociale (QPS) në Prishtinë dhe mbi bazën e këtyre raporteve kishte vendosur që sipas detyrës zyrtare djalin e mitur të palëve ndërgjyqëse t'ia besoj në ruajtje kujdes dhe

edukim nënës së tij përkatësisht këtu paditëses – kundërpaditurës A.K., në ndërkohë që kontakti i të paditurit – kundërpaditësit me fëmijun e mitur të jetë sikurse në pikën II të dispozitivit të atakuar. Mbi bazën e të lartcekurave e duke u bazuar në dispozitat e nenit 290 paragrafi 1, 298 paragrafi 1, 299, 330, të Ligjit për Familjen të Kosovës (LFK), e lidhur me nenet 4.5 dhe 4.7 të Ligjit nr.04/L-096 për ndryshimin dhe plotësimin e ligjit nr.203/015, për skemën e ndihmës sociale, është vendosur si në dispozitiv të aktgjykimit të atakuar. Lidhur me shpenzimet procedurale gjykata e shkallës së parë vendimin e saj e ka mbështetur në dispozitën e nenit 347 të LFK-së e lidhur me nenin 450 dhe 452.2 të LPK-së.

Gjykata e Apelit nisur nga kjo gjendje e çështjes vlerëson se aktgjykimi i atakuar nuk është i përfshirë në shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore nga neni 182 paragrafi 2, pika (b), (g), (j), (k) dhe (m) të LPK-së, për të cilat shkaqe kjo gjykatë kujdeset sipas detyrës zyrtare në kuptim të dispozitës së nenit 194 të LPK-së, por e drejta materiale është aplikuar gabimisht në pjesën që aktgjykimi është ndryshuar. Sipas vlerësimit të Gjykatës së Apelit, dispozitivi i aktgjykimit të atakuar në pjesën e pa sulmuar është mjaft i qartë, e në përputhje të plotë me arsyet e aktgjykimit, duke qenë kështu në harmoni logjike dhe juridike me arsyetimin. Gjykata ka arsyetuar të gjitha faktet me peshë vendimtare e në lidhshmëri me këtë ka arsyetuar mënyrën se si janë vërtetuar faktet përveç atyre jo kontestuese e gjithashtu edhe mënyrën se si i ka vlerësuar provat për secilin fakt të provuar.

Sipas nenit 139 par.2 të Ligjit për Familjen i Kosovës (LFK), është paraparë se *“nëse në rastin e jetës së ndarë, prindërit nuk merren vesh se me cilin prej tyre do të jetojë fëmija, vendimin lidhur me këtë gjë e merr gjykata kompetente...”*. Ndërsa me nenin 144 par.1 të LFK-së është paraparë se *“Gjykata ose Organi i Kujdestarisë, i cili e merr vendimin mbi besimin e fëmijës për ruajtje dhe edukim, ka për detyrë që në mënyrë të përshtatshme t’i hetojë të gjitha rrethanat që janë me rëndësi për zhvillimin e drejtë psikik dhe fizik dhe për edukimin e fëmijës”*. Po ashtu, me nenin 145 par.1 të LFK-së, decidivisht është cekur se *“nëse fëmija jeton vetëm me njërin prind ose me personin e tretë ose në institucion, prindërit do të merren vesh për mënyrën e mbajtjes së kontakteve personale me fëmijën. Në rast të kontestit, vendimin lidhur me këtë gjë e merr gjykata kompetente”*.

Në rastin konkret, sipas Gjykatës së Apelit, gjykata e shkallës së parë drejt ka vendosur që fëmija i mitur t’i besohet në ruajtje, kujdes dhe edukim nënës së tij – këtu paditëses – të kundërpaditurës si në pikën I dhe II të dispozitivit të aktgjykimit të atakuar, duke pasur parasysh moshën e tani të miturit, interesin e fëmijës për shkak të lidhjes emocionale me nënën, lidhje kjo që ndikon drejt në zhvillimin psikik dhe fizik të fëmijës, si dhe edukimin e tij, rekomandim ky i dhënë edhe nga ana e QPS në Prishtinë, të cilës gjykata e shkallës së parë i’a kishte falur besimin. Është bindje edhe e Gjykatës së Apelit se përkundër që kjo pjesë e aktgjykimit nuk është atakuar, tani për tani interesi më i mirë i fëmijës së mitur E.J., i lindur më 12.12.2016, në Prishtinë, është që ushtrimi i kujdesit prindëror t’i besohet nënës së tij, përkatësisht këtu paditëses – kundërpaditurës.

Me dispozitën e nenit 90 paragrafi 1, i LFK-së, është përcaktuar se *“prindërit janë të detyruar t’i ofrojnë mbajtje financiare për fëmijët e tyre të mitur”*, kurse me dispozitat e nenit 330.1 dhe 2 të LFK-së, përcaktohet se *“a) detyrimi për të dhënë mbajtje financiare*

përcaktohet në proporcion me të gjitha mjetet e të paditurit dhe brenda kufijve të nevojave të paditësit, b) gjykata duhet të këtë parasysh gjendjen financiare të paditurit, aftësitë për të punuar, mundësit faktike për punësim, kushtet shëndetësore, nevojat personale, detyrimet ligjore dhe të gjitha kushtet e tjera relevante”. Në këtë kuptim kolegji i kësaj gjykate vlerëson se gjykata e shkallës së parë, gabimisht ka aplikuar të drejtën materiale kur ka vendosur sikurse në dispozitivin III dhe IV të aktgjykimit të atakuar sepse prindërit së bashku janë të detyruar të ofrojnë mbajtje financiare për fëmijën e tyre të përbashkët, duke marrë për bazë gjendjen financiare të bashkëshortëve dhe të gjitha rrethanat tjera që duhet të merren për bazë, për caktimin e lartësisë së ushqimisë e veçanërisht mundësinë e dhënësit të mbajtjes financiare dhe moshën e fëmijës si dhe nevojat e domosdoshme për edukimin dhe arsimimin e tij. Gjykata ka vlerësuar se detyrimi i të paditurit – kundërpaditësit për të paguar mbajtje – ushqimi për fëmijën e mitur në lartësi prej 150 euro, nuk do të ishte një detyrim që e vë në pikëpyetje ekzistencën dhe mirëqenien e tij, pasi që paditësja – kundërpaditura jeton me prindërit e saj, duke mos punuar dhe mos realizuar asnjë të ardhur, gjë që vetëm sa e rrit më tepër detyrimin e të paditurit – kundërpaditësit që të merr përgjegjësi për rritjen dhe edukimin sa më të shëndosh të fëmijës së mitur E.J., për çka edhe është bindje e kësaj gjykate se në këtë rast gjykata e shkallës së parë, nuk kishte vlerësuar drejt kur ka vendosur për ta aprovuar shumën prej 100 euro në emër të ushqimisë së fëmijës së mitur. Mbi këtë bazë e duke e pasur parasysh rrethanat e cekura me lartë, Gjykata e Apelit vendosi si në pikën II, të dispozitivit të këtij aktgjykimi, përkatësisht e ndryshoj atë sa i përket shumës së alimentacionit. Kjo nuk do të thotë se në të ardhmen palët me ndryshimin e rrethanave nuk mund të kërkojnë ndryshimin e vendimit sa i përket mbajtjes financiare të fëmijës, kujdesin prindëror dhe caktimin ndryshe të kontakteve të prindërve me fëmijën, pasi që ata në çdo kohë mund të kërkojnë ndryshimin e vendimit me kusht që të vërtetojnë ndryshimin e rrethanave që kanë ekzistuar me rastin e caktimit të mbajtjes financiare, për kujdesin prindëror dhe caktimin e kontakteve të prindërve me fëmijën.

Gjykata e Apelit gjithashtu e ka aprovuar si të bazuar pjesërisht ankesën edhe në lidhje me pikën VI të aktgjykimit të atakuar që ka të bëjë me shpenzimet procedurale, duke gjetur se qendrojnë pretendimet ankimore të paditëses - të kundërpaditurës të paraqitura përmes të autorizuarit të saj, ngase këto shpenzime janë të bazuara pjesërisht në shumën dhe lartësinë e cekur sikurse në dispozitivin III të këtij aktgjykimi. Në bazë të shkresave të lëndës është konstatuar se i autorizuari i paditëses ka marrë pjesë në 14 seanca gjyqësore, prej të cilave 6 janë mbajtur, ku për secilën pjesmarrje në to është llogaritur shuma nga 135 euro, 8 seanca nuk janë mbajtur, në ndërkohë që ai ka qenë prezent dhe shuma për pjesmarrje në këtë rast është llogaritur sa gjysma e shumës e cila llogaritet për seancën e mbajtur, pra 67.5 euro, kurse në dy seanca ai nuk ka marrë pjesë as vetë. Shuma e përgjithshme e tyre pastaj është kalkuluar sipas suksesit të arritur në procedurë dhe bindjes së lirë të gjykatës, përkatësisht sa gjysma e shumës së tërësishme sipas kalkulimit të mësipërm, respektivisht në shumën sikurse në dispozitivin III të këtij aktgjykimi.

Megjenëse pikat I, II dhe V të dispozitivit të aktgjykimit të atakuar nuk kanë qenë të atakuara me ankesën e të paditëses – kundërpaditurës, në ndërkohë që as nga i padituri – kundërpaditësi nuk ka pasur ankesë, gjykata aktgjykimin në fjalë në këto pjesë, nuk e ka shqyrtuar.

Nga arsyet e cekura Gjykata e Apelit, në mbështetje të dispozitave nga neni 194, 195 paragrafi 1 pika d) dhe e), e lidhur me nenin 201 paragraf 1 pika e) të LPK-së, u vendos si në dispozitiv të këtij aktgjykimi.

GJYKATA E APELIT E KOSOVËS NË PRISHTINË

Ac.nr.2880/18, me datën 12.10.2018

**Kryetari i kolegjit – Gjyqtari
Valon Totaj**